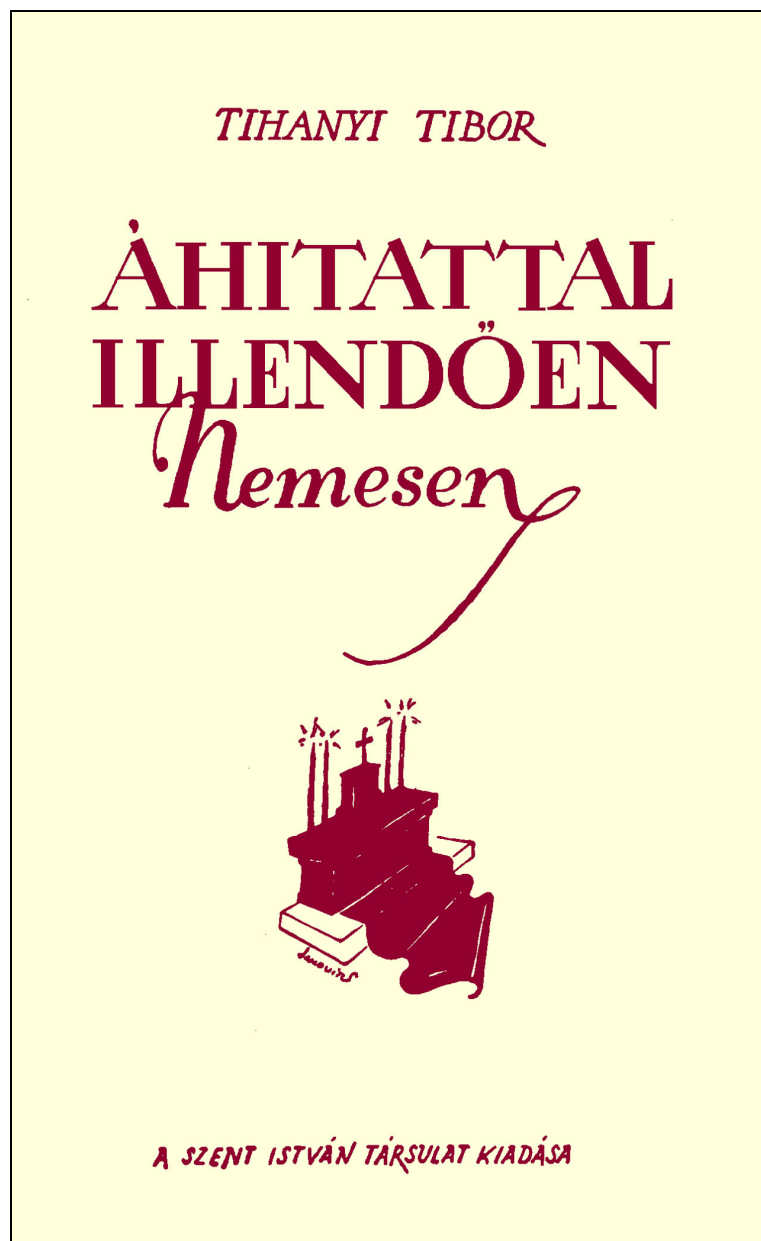


Tihanyi Tibor

Áhítattal, illendően, nemesen

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.



Impresszum

Áhítattal, illendően, nemesen

Apró szabályok vallási gyakorlataink helyes végzéséhez

Neves lelkipásztorok közreműködésével összeállította Tihanyi Tibor

A magyar piarista rendfőnök 68/1942. sz. engedélyével

Nihil obstat.

Dr. Michael Marzell,
censor dioecesanns.

Nr. 5479/1942. Imprimatur.

Strigonii, die 9. Julii 1942.

Dr. Michael Török,
vicarius generalis subst.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv a Szent István Társulat kiadásában jelent meg Budapesten, év megjelölése nélkül, 1942-ben. Az elektronikus változat a Szent István Társulat engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Szent István Társulaté.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Bevezető szavak.....	4
Ájtatosságokon.....	5
Babonáságokról.....	5
Betegen	5
Bérmáláskor	6
Böjtök.....	7
Búcsúk.....	8
Családi szentélyünk	8
Egyletekben.....	10
Esküvőn.....	10
Gyónáskor	12
Halottakkal szemben.....	13
Imádkozásunkhoz	14
Kereszteléskor.....	15
Körmeneten.....	16
Másvallásúak közt.....	16
Nyilvánosság előtt.....	17
Olvasmányainkhoz.....	17
Ötözködésünkhöz.....	18
Papokkal szemben.....	18
Plébánián.....	19
Prédikációkor	19
Sekrestyében	20
Szegényekkel szemben	20
Szentáldozáskor	20
Szentmisén	21
Szórakozás közben.....	23
Társaságban.....	23
Templomban	24
Zarándoklatokon	26

Bevezető szavak

Négy éven keresztül válogatva, csiszolgatva, néhány fontos vezérgondolatot szedtem össze ebbe a kis könyvbe.

Mérjük hozzá egyenként mindegyikhez saját elveinket, értesültségünket. Gondolom, eléggé használható segédeszközt nyújtok benne a reánk bízottak vallási ízlésének, szokásainak alakítására és nemesítésére.

Minden mondatát szeretet sugallta. Olvasgassuk hát jó szívvel és mi is szeretettel sugározzuk tovább.

Szülőknek, nevelőknek, lelkipásztoroknak, egyesületek vezetőinek, tagjainak s általában felnőtt katolikusoknak a kezébe szánom.

Tegyük általa szebbé, formásabbá, méltóbbá és áhítatosabbá istentiszteletünket.

Hálás köszönetem a Budai Papok Baráti Körének az ismételt megtárgyalásokért és az értékes hozzászólásokért.

Különösképpen pedig Hévey Gyula dr., Kátay Béla dr. székesfővárosi plébános uraknak és Albert István dr. piarista teológiai tanár úrnak az átnézésért és hiányokat pótló észrevételeikért.

Néhány jó szemponttal segített: Frána Péter Antal: Templomi illetan. Arad, 1930. és Ajtai Kálmán dr.: Katolikus iránytű. Budapest, 1941.

Ájzatosságokon

Ájzatosságon részt venni még korántsem túlzás.

Ha nem is parancsol oda az ájzatosságokra törvény, nem szabad azt gondolnunk, hogy fölöslegesek.

Nagy szegénység volna tölem, ha lenézném a templomi ájzatosságokat.

A templomi ájzatosság segít átélni az egyházi év fontos eseményeit.

A májusi, októberi és nagyböjti ájzatosságokért méltán irigykedhetnek a katolikusokra.

Ha sohasem járnék ájzatosságokra, igen sok szép élménytől, kegyelemtől, okulástól fosztanám meg magamat.

Ájzatosságokon lenni azért olyan fölemelő, mert az önként végzett áhítatgyakorlat kétszeresen édes.

Szentségimádáskor nekem is kell tisztelegnem Krisztusunknál.

A litániát is nekünk tartják, járjunk hát el reá.

Szentmisét a litánia sohasem pótolhat.

Vegyünk részt a nagyheti szertartásokon: nagycsütörtökön, nagypénteken és nagyszombaton.

Szilveszterkor az ó-áldást el nem mulasztanám!

Babonaságokról

Krisztus oltalmában bízva merjünk ellenszegülni a babonaságoknak.

Néha templomban találunk, máskor postán kapunk érzelgős-édeskés imaszövegeket, nagy szerencse-ígérettel, vagy amennyiben az imát nem használnók, súlyos fenyegetésekkel megtoldva. Műveletlen keresztények sötét babonái ezek: az Úr Jézus nevében megsemmisítendőik.

A bosszúállás és ártás szelleme Isten minden szentjétől távol áll.

Álmok után igazodni nem keresztényi dolog.

Fájós szemre orvosság kell, nem szenteltvíz.

Szentelt barka nem használ a torokfájás ellen.

Az úrnapi sátorlombnak nincsen bűvös ereje.

Megmondjam nyíltan, mik a babonás szokások? A gonosz szellemek felekezetének fura szertartásai, még ha közben nem is gondolnak rá azok, akik végzik.

Betegén

Súlyos betegünknek szentségi böjtjéről kérjünk szakvéleményt valamelyik paptól.

A szent kenet szentségével még egészséges koromban meg kell barátkoznom.

Sok olyan ember él jó erőben-egészségben, aki talán nem is egyszer felvette már eddig a szent kenet szentségét.

Ha Isten rendeléséből csakugyan utolsónak bizonyul a szent kenet, akkor is a legüdvösebb örökélet-biztosítás.

A halálos beteget fölvilágosítani az életnek egyik legkeményebb feladata, de kitérni előle semmiképp sem szabad.

A veszedelemre való figyelmeztetés még egyáltalán nem merénylet a betegnek esetleges gyógyulása ellen; a túlságosan kíméleteskedő meghátrálás viszont igazán merénylet: – egy veszélyben forgó lélek örök boldogsága ellen.

A lélek örök sorsa elég komoly ok, hogy betegünket egy kis megrázkódtatásnak kitehessük érte.

Ha valakit szeretettel figyelmeztetünk a halálveszedelemre, ez magában véve nem szokott végzetes lenni.

A beteg csak első pillanatban retten meg az esetleges elmúlás komoly ténye előtt, utána csak hálás az őszinte szóért, s rendszerint megnyugszik.

Ha átmenetileg talán meg is sínylené a beteg a figyelmeztetést a végső készületre, még ebben az esetben is feltétlenül megéri.

A súlyos beteget kell kímélni és biztatni, de elámítani nagy bűn volna.

A beteggel az beszéljen, ki legtapintatosabban tud bánni a szóval.

Ha betegünk nem akarná felvenni a szentségeket, idejében jelezzük ezt plébánosunknak, ő majd megpróbál a lelkére beszélni.

Közvetlen halálveszélyben indítsuk föl magunkban a tökéletes bánatot.

A szegény, gyámoltalan haldoklónak segítsünk tökéletes bánatot ébreszteni.

A tökéletes bánat legrövidebb változata: „Istenem, csak azért bánom bűneimet, mert szeretlek Téged!”

A szentkenet szentségének kiszolgáltatásához a beteget s környezetét hozzuk szépen rendbe és amennyire csak lehet, igyekezzünk gondoskodni tiszta levegőről.

A szentkenethez és a beteg áldozásához jó, ha állandóan tartunk otthon szentelt gyertyát.

A szentkenet szentségének kiszolgáltatásához ajánlatos egy kis oltárt rögtönözni, amely ennyiből áll: szép fehér térítőn két szál gyertya közé feszület, vagy szentkép.

A jelképes kis oltárra egy tiszta tányéron tegyünk egy kanálnyi sót, kevés puha kenyérbelet, egy pohárban tiszta vizet, mellé egy kis vattát, továbbá – ha van – akkor egy kevés szenteltvizet és egy kis, hintésre alkalmas gallyacskát.

A beteghez érkező pap tulajdonképpen már szertartásközben van, tehát hacsak nem szükséges, ne igen zavarjuk megszólításunkkal, vagy panaszkodással.

A pappal együtt érkező Oltáriszentséget az egész ház kellő tisztelettel fogadja, lehetőleg térden állva.

Ha a Szentségi Krisztusnak megadtuk a tiszteletet, vonuljunk ki a szobából, húzódjunk el jó messzire, hogy betegünk szentgyónását nyugodtan végezhesse.

Míg a pap a beteggel a szentgyónást intézi, a család valahol buzgón imádkozzék, hogy a beteg szentgyónása minél jobban sikerüljön.

A szentáldozásra viszont mindenki jöjjön be, s lehetőleg térden állva imádjá a Legszentebbet.

A kis vattagolyócskákat s a kenyérbéldarabokat, melyekkel a pap a szent olajat letörölte, kellő tisztelettel a tűzbe kell vetni.

Az áldoztatás után használt kézöblítővizet legalkalmasabb, ha cserepes virágra öntjük.

A haldokló mellett, esetleg vele közösen, imádkozzunk hangosan, lassan és tagoltan.

A sírban is Isten tenyerében leszek!

Bérmáláskor

A bérmálás a keresztény nagykorúság szentsége.

A bérmálás nyílt hitvallás Krisztus Egyháza mellett.

A bérmálás nagy szentsége Krisztus harcosává tesz.

Legmegfelelőbb a serdülés korában bérmálkozunk, de ha előbb nem tehetjük, felnőtt korunkban sem szégyen bérmálkozni.

A bérmálándóknak néhány héttel előbb jelentkezniök kell oktatás céljából.

Bérmálásra jelentkezve, keresztlevelünket is vigyük magunkkal.

A lányok bérmaanyát, a fiúk bérmaatyát válasszanak.

Nemcsak bérmaszülónk nevét vehetjük föl bérmanévként.
Bérmaszülőnek csak olyat lehet kérni, aki jó katolikus és meg van bérálkozva.
Akinek a házassága katolikus értelemben nincsen rendben, bérmaszülő nem lehet.
Bérmaszüleinknek vallási szempontból joguk és kötelességük beleszólni életünkbe.
Jó, ha a bérálandó és bérmaszülő a bérálás alkalmára együtt gyónnak és áldoznak.
A bérálás előtti gyónást és áldozást tanácsos előtte való napon végezni.
Bérmacédukat ne felejtjük otthon.
A bérálás előtt nem kell, sőt nem is tanácsos éhgyomorral lennünk.
Bérálásunk előtt indítsunk bánatot, utána meg ne felejtünk hálaadást végezni.
Bérálásakor ne távozzunk el a püspök záróáldása előtt.
Bérálásakor különösen fontos, hogy a rendezőség utasítása szerint viselkedjünk.
A bérmaajándék csupán arra akar segíteni, hogy jobban át tudjuk élni a Szentlélek Úristen nagy ajándékait.
Bérmaajándékunk legyen keresztényi módon szerény s vallásos jellegű.
A nagy eszem-izom és a minden áron való szórakozni akarás, sokszor még ugyanazon napon könnyen elpusztítja a bérálás kegyelmeit.
A bérálás napja legyen ünnep a családban.

Böjtök

Maga Krisztus Urunk szigorúan böjtölt, s követőinek is gyakran ajánlja a böjtöt.
Péntekenként már az apostolok korában is böjtöltek a keresztények.
A böjt lelkiismeretes megtartása nélkül komoly katolikus család el sem képzelhető.
Ahol a böjtöt pontosan megtartják, ott az egész házon szelíd önuralom s összhang érezhető.
A böjtszegő ember önző, ösztönös és durva minden téren.
Aki a böjtöt nem hajlandó megtartani, igen keservesen adja meg az árát, mert önmagát megtagadni semmiben sem tudja majd.
A böjt ilyenformán nagyon fontos dolog, hiszen önuralomra mindig szükségünk van.
A böjt ellen gyakran hallom: „Ami bemelegít szájamon, az ugyan be nem szennyez, hanem ami kijön rajta!” – Nem is az ételek mocskolják be a lelket, hanem a törvényszegés!
Ha Egyházunk a böjtölést nem parancsolná meg súlyos bűn terhe alatt, nem tartanók kellőképpen fontosnak.
A betegeskedőkre, s az igazán nehéz testi munkát végzőkre nem áll a böjti parancs.
Ha valaki úgy érzi, hogy a böjti parancsokat nem tudja teljesíteni, beszélje meg ügyét a gyóntatójával.
Katonák, csendőrök, rendőrök, vasutasok, matrózok és házuknépe bizonyos böjti engedelményekben részesülnek.
A böjt nemcsak annyit jelent, hogy húsételt nem eszünk.
A szó szoros értelmében vett böjt annyit jelent, hogy egy nap legföljebb háromszor étkezünk, de csak egyszer lakunk jól.
Az egyszeri jóllakást estére is halaszthatom.
A csak háromszori étkezés s az egyszeri jóllakás: a betöltött 21. évtől az elkezdett 60. esztendőig kötelez.
A hústilalom törvénye a betöltött 7. életévtől életünk végéig kötelez.
Szigorú böjt az, ha csupán háromszor étkezhethetünk, egyszer lakunk csak jól és húsételt nem eszünk.
Enyhített böjti napon: háromszor étkezhethetünk, csak egyszer lakunk jól s délben és este húst is ehetünk.
Hústilalmi napokon egyéb fajta ételt akárhányszor ehetünk.

Szigorú böjti napok: karácsony, húsvét, pünkösd és nagyboldogasszony előző napja, továbbá hamvazószerda, nagyböjt minden péntekje, s a kántorböjtek péntekjei.

Nagyszombaton csak déli 12 óráig kell böjtölni.

Enyhített böjti napok: nagyböjt minden hétköznapja (pénteket kivéve), mindenszentek előtti nap, kántorböjtek szerdája és szombatja.

A „kántorböjt” elnevezés elcsavart latin beszéd, jól érthető magyarsággal „évszaki böjt” lenne.

Az évszaki, vagy másnéven kántorböjti napok: hamvazószerdára (tavasz), pünkösd ünnepére (nyár), szent kereszt ünnepére (szept. 14. őszi), Szent Luca napjára (dec. 13. tél) következő szerda, péntek és szombat.

A három kántor-, vagy évszaki böjti nap közül: a péntek szigorú böjt; szerda, szombat enyhített.

Advent hétköznapjain manapság már nincs böjt.

Hústilalmi nap van az év minden péntekjén, valamint az összes szigorú böjti napon.

Az utas ember nálunk a hústilalom alól csak akkor van felmentve, ha hústalan ételt semmiképp sem kaphat.

Hústilalmi napokon ne rendezzünk vendégséget, s ne fogadjunk el meghívást ebédekre, vacsorákra.

El nem kerülhető, rendkívüli esetekben, egy-egy alkalomra plébánosunktól kell kérni felmentést a böjt alól, de vigyáznunk kell, hogy rajtunk senki meg ne botránkozzék.

A hirtelenében jött meglepetésekre minden gondos háziasszony tartson készenlétben egy-két hústalan étrendet.

Szalonna, hártya, húsleveles és töpörtyű: hústételnek számít.

A hidegvérűek húsát nem tekintjük hústételnek.

Hústilalmi napokon is szabad zsírral főzni, és zsíroskenyeret enni.

Igen kis mértékben, csak ízesítőnek, bizonyos ételeket hústilalmi napokon is, szabad meghinteni egy kis töpörtyűvel.

Búcsúk

Amikor csak alkalmunk van, igyekezzünk búcsút nyerni.

Búcsúnyerésekkel a lelkem jövődől boldogságát munkálom.

Búcsút csak úgy nyerhetek, ha tiszta a lelkem.

Hogy 200, 300, 500 napi búcsú egészen pontosan mennyi büntetésünk elengedését jelenti, azt csak a jó Isten tudja, de biztos, hogy csökkenti a vezekelni valónkat.

Teljes búcsút nyerni nem könnyű dolog.

A templom-búcsú a megszentelődésünknek és nem a kilengéseknek a napja akar lenni.

Fegyelmetlenségekkel ne szentségtelenítsük meg a templom-búcsú szent napját.

A templom-búcsúkon igen könnyen csúffá lehet tenni az Anyaszentegyházat.

Családi szentélyünk

Egyszer kereszt a házasság, máskor meg boldogság, de ne feledd, hogy mindkettőt Isten keze adja.

Éld a házas életedet Isten tervei szerint.

Isten rendelése szerint a férfi a családfő.

Az apa a család kormánya és eltartója, az anya az éltető és összetartó lelke.

Hitvestársunk nem rabszolgánk!

Az igazi szeretet a másik javát nézi.

Tartsd igen nagy tiszteletben hitvestársadat.
Kölcsönös becsülés nélkül nincs jó házaseset.
A jó katolikus szülők jutalma és kiváltsága, hogy gyermekeik előtt példaképpül szolgálhatnak.
Családi viszonylatokban százsoroson igaz Krisztus Urunk szava: „Jaj annak, aki által
botrány jó!”
Civakodó házastársak: az emberek előtt botrány, az Úr előtt csúfság.
A békülés csillaga mindig ott ragyogjon házasságod egén.
Ne nyugodjék le a nap haragotok fölött!
Mindannyian hibázhatunk, épp azért a megbocsájtás egyetemes kötelesség.
Komoly, katolikus szellemű családban idejében feküsznek és idejében kelnek.
A szentelmények a család hitét biztosítják.
Szép, ha közösen végezzük az asztali áldást.
A kenyérré szegés előtt rajzoljunk a kés hegyével keresztet.
Ha leesik a kenyér, felemelem s megcsókolom, mert az Isten ajándéka.
Aki lefekvéskor eloltja a lámpát, Dicsértesséket mond, s minden ébrenlevő felel:
Mindörökké. Amen.
Éjjeliszekevényünk fölé akasszunk szenteltvíztartót, hogy mielőtt nyugovóra térünk,
meghinthessük magunkat szenteltvízzel.
A párnánkat minden este jelöljük meg kereszttel.
Jó katolikus hajlékban feszület is legyen.
Tartsuk fontosnak, hogy legyen Jézus Szíve képünk.
Ajánljuk föl otthonunkat az Úr Jézus Szent Szívének.
Szenteltvizet állandóan tartsunk otthon.
Az első szentáldozási és a bérnálási képet otthonunk tisztos helyén akasszuk a falra.
Ügyeljen az édesanya, hogy mindenkinek legyen imakönyve, olvasója.
A családi biblia az istenadta gyermekek belejegyzett névsorával, mely ereklyeként szállt
nemzedékről-nemzedékre, fölújítást érdemlő, régi, szép hagyomány.
Egy kis átgondolás után fölöttéssel is belátom, hogy a karácsonyfát mégis a Kis Jézus
hozza.
Karácsonyfa gyújtáskor imádkozzék s énekeljen együtt az egész család.
Vízkeresztkor szép szokás házszentelést tartani.
Szoktunk-e húsvétkor ételt szenteltetni?
Jó keresztény házások az esküvő évfordulóját gyónással és áldozással ünneplik.
A katolikus hajlékok legfőbb védőszentje Szent József.
Ha gyermeket ad az Isten, fogadd el.
Gyermekváró édesanyák égi pártfogója Sarlós Boldogasszony.
Mikor eljön az ideje, hogy az édesanya világra hozza gyermekét, egy-két héttel előtte
végezze el szentgyónását.
A szenvedések nehéz órái előtt pedig minden édesanya önmagát és kicsikéjét bizalommal
ajánlja a Szent Szűz oltalmába.
Gyermekeink kis kacsóit korán kulcsoljuk imára.
Az a legédesebb ima, amelyre valamikor az édesanyánk tanított.
Gyermekdédelgető, ösztönös hajlamainkat keresztényi okossággal kell, hogy mérsékeljük.
Ki gyermekét kényezteti, csak jövőjét nehezíti.
A keresztény szellemű gyermeknevelés szigorú és szeretetnek egyformán juttat szerepet.
A szülői szigorúság sohase jelentsen minden gyöngédségtől mentes, rideg elzárkózást.
A családi nevelésben egy jókor jött, igazságos, mértékkel mért nyakleves sokszor hatásosabb,
mint egy hosszú prédikáció.
A keresztény mérséklet a gyermekfenyítés egyik alaptényezője.
A keresztény jó ízléssel nem egyeztethető össze, hogy a szülő magázza a gyermekét.

Mindent meg kell tennem, hogy gyermekeimet katolikus iskolába járathassam.
 Gyermekeink vallásgyakorlatait mi is tartjuk szemmel.
 Ha esetleg gyermekeim testi-lelki életében nehézség mutatkozik, legelőször mindig a gyóntatószékben kérjek rá tanácsot.
 A névnapom elsősorban védőszentem ünnepe.
 Csak úgy tudom védőszentem példáját követni, ha jól megismerem élettörténetét.
 A névnap ünnepelése bevezető mozzanata: kora reggel szentmise, gyónással és áldozással.
 Örvendezünk névnapunkon, de a reggel szerzett megszentelő kegyelem maradjon meg bennünk.
 A keresztény cseléd nem rabszolga, hanem inkább családtag.
 Alkalmazottaink lelki ügyeire is fordítsunk gondot.
 Ruhátlan képek és szobrok gyermeknevelő hajlékba nem valók.
 Jó katolikus családban máshitű dolgokat rádió sem engednek be.
 Komoly katolikus ember káromkodást nem tűr a háza tájékán.

Egyletekben

A vallásos egyesület nagy segítség és serkentés lehet a hitéletben.
 Mi is lépünk valamelyik vallásos egyesületbe.
 Legyen gondom rá, hogy családomnak minden tagja bekerüljön neki való vallásos egyletbe.
 Hogy melyikünknek milyen egyesület való, megérdeklődhetem gyóntatóatyámnál, vagy a plébánián.
 Ha egyletbe léptem, teljesítsem is a vállalt kötelezettségeket.
 Az egyleti munkában rám is számíthassanak.
 Ha egyébként tehetjük, szívesen vállaljuk a vezetés gondjait is.
 Ha nem nekem való, ne vállaljak tisztséget.
 A vallásos egyesület ne váljék pletyka-központtá.
 Készségesen munkálkodjam az Egyházzal együtt.
 Amit Egyházamért teszek, Isten ezerféleképpen fizeti majd vissza.
 Az Egyház harcoló és építő munkájához nem elég a papság: ez csupán tisztikar lenne, de hadsereg nélkül.
 Az igazi katolikus nem nézheti tétlen az Anyaszentegyház erőfeszítését; ahol csak teheti, maga is segít a munkában és harcban, ez az úgynevezett Katolikus Akció.
 Vezetésszó nélkül, szervezettség híján lehetetlen eredményes csapatmozdulatot tenni; készségesen figyeljünk az Akció Katolika vezetőségének irányító szavára.

Esküvőn

A katolikus házasság soha fel nem bontható.
 A házasság elsősorban a lélekre épül.
 Önfegyelem nélkül senki se merjen házasságot kötni.
 Vegyesházasságot is csak katolikus templomban szabad kötni.
 A szabályszerűen kötött vegyesházasságot máshitű templomban is megáldatni: tilos!
 Ha csak egy mód van rá, kerüljük el a vegyesházasságot.
 A vegyesházasságkötés legáldásosabban úgy előzhető meg, ha a nem-katolikus fél szépen visszajön ősei katolikus vallására.
 Mikor egy máshitű ember katolikussá lesz, nem hittagadó, sőt éppen visszatér az eredeti, igaz hithez.

Katolikus ember semmi szín alatt sem térhet más vallásra, mert ezáltal elpártolna Jézus Krisztus Egyházától.

Katolikus ember vegyesházasságot csak úgy köthet, ha reverzálist kapott.

A máshitű fél a reverzálist által csupán őseinek eredeti hitére küldi vissza gyermekeit; ez tehát végelemzésben helyreigazítás.

Ha egy katolikus ember reverzálist adna, ezzel elzárná magát a szentségektől.

A reverzálistal tévhitre adnók gyermekeinket.

Közeli rokonnal ne kössünk házasságot.

Ne kössek le magamnak idő előtt senkit.

Túlkorai házassági ígéretből rendszerint sok bonyodalom támad.

Minden házasságot előzzön meg legalább féléves jegyesség.

Iparkodjam megismerni jegyesemnek lelkét.

A jegyesség idejét ne nyújtsuk hosszúra.

Az evangéliumi igénytelenség a házasulandókat igen sok akadályon átsegítheti.

Jegyesoktatásra az esküvő előtt legalább egy hónapot kell szánni.

Jegyesekre is érvényes a Tízparancsolat!

Jegyespárok jövőjének legnagyobb ellensége a teljesen zavartalan, biztonságos együttlét.

Óvjam jegyesemet önmagától és magamtól.

Ha a jegyesekben nincs meg az áldozatosság, mint házastársakban egyáltalán nem lesz meg.

Aki jegyesétől tilos áldozatot követel, az élettársnak nem való.

Menyasszonynak, vőlegénynek mindig sok az irigye.

Jegyesünkre vádaskodó névtelen híradásokkal ne mérgezzük a lelkünket; anélkül, hogy elolvasnók, dobjuk be a tűzbe.

Tudod mi a féltékenység? – Szegénységi bizonyítvány!

A polgári kötés ugyanaznap legyen, mint a templomi esküvő.

A polgári kötéshez ne öltözzünk díszbe.

A polgári kötés csak külsőleg avat házastárssá.

Esküvői szándékunkat legalább 5 héttel előbb jelentsük a plébánián.

A templomi hirdetést nem szabad szégyellni.

Az egyházi hirdetés nem merő formáság.

Ne utolsó pillanatban kérjünk dispenzációt.

A polgári dispenzáció nem pótolja az egyházit; ezt külön kell kérni.

A dispenzációs kérvény elintézéséhez legalább két hét kell, sőt esetleg több is.

Jó, ha esküvőnk előtt életgyónást végzünk.

Esketéshez a vőlegény jobbra álljon, a menyasszony balra.

Ha van rá mód, tarthatjuk az esküvőnket nászmise keretében is.

Az eskető pap szavára félhangosan, érthetően válaszoljunk.

A polgári kötésről szóló igazolást, az úgynevezett tanúsítványt, otthon ne felejtjük.

Jó ügyelni, hogy a tanúk józanok legyenek.

A családi szentély legszebb díszje, a hitvesi hűség emlékeztetője: a híven megőrzött esküvői feszület.

Az új házasságokat ne üdvözljük mindjárt a templomban.

Esküvőkor sem való az oltár előtt csókolózni.

A templomi esküvő: nem menyasszony-szépségverseny, nem díszruha-bemutató, nem családi tüntetés és nem színházi jelenet óhajtana lenni.

Kíváncsiságunkban esküvőn sem feledhetjük, hogy szentségről van szó, hogy templomban vagyunk, és hogy fegyelmezett keresztények volnánk.

Hivalkodó lakodalom nem biztató bevezetés.

A szabadszájúság lakodalomban nincs megengedve.

Gyónáskor

Ne ejtsenek rabul a gyónás ellen szórt hangzatos jelszavak.

„Hagyjanak csak engem! Elintézem én a magam dolgát az Istennel!” – Erre ugyan jól megfelelt maga az Úr Isten, mikor elküldte Szent Fiát teljes hatalommal, hogy az ilyenféle ügyek elintézésére alapítsa meg a bűnbánat szentségét.

„Nincsen nekem bűnöm, minek is gyónnék hát?” – aki így beszél, az még sohasem nézett komolyan magába.

Nemcsak a gonosztevőknek van gyónnivalójuk.

Kinek nem beteg az önértékelése, mindig talál gyónnivalót.

„Nem gyónok! A gyónás a papok találmánya.” – Tényleg pap találta ki, a legfőbb pap. Krisztus, aki együttal Isten is.

„Nem gyónok a papnak, mert az is csak bűnös ember.” – Nem is az „embernek” gyónunk, hanem az Úr Isten helyettesének.

„Minek gyónjak, mikor az a pap talán még nagyobb bűnös, mint én?!” – Elsősorban kérdés: igazán oly nagy bűnös-e, mint ahogy legtöbbször nem az; másodsorban majdnem mindig válogathatunk a gyóntatok közt; harmadszor a bűnbocsátás kegyelme ugyanaz marad akkor is, ha bűnös-lelkű pap keze nyújtana felénk a bűnbánat szentségének krisztusi poharában.

„Nem gyónok, mert úgyis tudom, hogy megint gyöngé leszek; hogyan ígérem én azt, hogy többé nem vétkezem, mikor úgyis érzem, hogy nem tudom megtartani.” –

Becsületeskedésünkben eldobnók a sulykot. Péter is kérdezte egyszer: „Hányszor adjak bocsánatot, Uram, vajon hétszer?” „Nemhogy hétszer, hanem akár hetvenszer hétszer is!”

Vagyis ahányszor csak újra szükség lesz rá. Ne akarjunk mi Krisztusnál okosabbak lenni!

A jó gyónás mindig hoz kegyelmet.

A rendszeres gyónás életben tartja lelkemet.

Ha nem akad gyónnivalóm, a régebben meggyóntakból említsek meg és bánjak meg valamit.

Minél sűrűbb, annál könnyebb a gyónás.

Aki gyakrabban gyónik, könnyen áttekintheti a lelke helyzetét.

De a gyakori gyónással se menjünk túlzásba.

Egy hét alatt egyszer gyónni teljesen elegendő.

Kíméljük a gyóntatóink idejét és türelmét.

Föltűnően hosszú gyónásunkhoz kérjünk külön, megfelelő időpontot gyóntatóinktól.

Jó, ha választok magamnak egy állandó gyóntatót.

Végelemzésben azonban mindegy, kinek gyónok.

Ha nem hallanánk jól, mindjárt a gyónás elején jelezzük a gyóntatónak.

Komoly gonddal vizsgáljuk meg lelkiismeretünket.

Lelkem sötétjében csakis a Szentlélek világításánál tudok látni valamit.

Mikor gyónásom előtt magamba tekintek, megkérem a Szentlelket, hogy világítson nékem.

Gyónnivalóimat magamnak kell összeszednem.

Mikor gyónáshoz vizsgálok lelkiismeretet, elég, ha sorra veszem a parancsolatokat, meg a főbűnöket.

A lelkítükör csak emlékeztetni akar.

Az Úr Isten miatt kell bännünk bűneinket.

Elég, ha a bánatot komolyan akarom.

A tökéletes bánat eltörli a bűneimet, de a gyónástól csak akkor mentene föl, ha nem tudnék többé gyónni.

Erős fogadásunk, hogy többé nem vétkezünk, komoly elszánás legyen.

Mikor többen váraoznak a gyóntatószéknél, érkezésem rendje szerint kerülök majd sorra.

Ne bújjunk egészen közel a gyóntatószékhez.
Az Úr türelmes a bűnösökkel szemben, én is legyek türelmes az Úr Isten kedvéért, mikor várakoznom kell a gyóntatószék előtt.
Ha valaki rászorulna, engedjük, hogy soron kívül gyónják.
Ha a gyónásra még sokan várakoznak, ne húzzuk az időt a bevezető formulával, hanem vessünk keresztet, mondjuk meg, hogy mikor gyóntunk, s kezdjük szépen gyónni.
A leírt bűnjegyzéknek sok a veszedelme.
Lehetőleg fejből gyónjak, ha tudok.
A bűnt érhetően a maga nevéen nevezzük.
A halálos bűnhöz a számot is mondjam hozzá.
„Néha”, „többször”, „sokszor”, majdnem semmitmondó szavak: ahány ember mondja, annyiféle jelent.
Sokkal helyesebb, ha számmal fejezem ki: egy év alatt, vagy havonta, vagy hetenként, vagy napjában jellemzően ennyiszor.
Bocsánatos bűnhöz nem kell számot említeni.
A gyóntatószékben halkan bár, de érhetően beszéljünk.
Gyónásunkban lehetőleg ne mentegetőzzünk.
A gyóntatószékben ne említsünk neveket.
Ne másokat hibáztassunk, foglalkozzunk magunkkal.
Ne olyanról áradozzam, amit nem csináltam. Gyónásommal kapcsolatban tanácsot is kérhetek. Ha a gyóntató kérdezne, legyek érte hálás. Ha esetleg nem értettük jól az elégtételt, kérdezzük meg bátran.
Az elégtétel végzését ne igen halogassuk, mert könnyen elfelejthetjük.
Ha az elégtételemet netán elfelejtettem, következő gyónásomkor újat kérek helyette.
Az elégtételhez a saját jószántamból is adhatok valamit.
Ne csupán a bűnt kerüljük, hanem igyekezzünk minél több jót tenni.
Ha szüntelenül csak jót igyekszem tenni, sem időm, sem kedvem nem marad a bűnre.
Ha utólag látom, hogy valami gyónás közben kiesett az eszemből, nem történt semmi baj, nyugodtan áldozhatom, csak aztán a következő gyónásomban említsem meg.
Mások gyónásába belekíváncsiskodnom bűn lenne.
Ha valamit meghallottam mások gyónásából, nem vehetem tudomásul, ilyenkor engem éppúgy köt a gyónási titoktartás, mint a gyóntatópapot.
A gyónási titkot még életünk árán sem szabad elárulni.
Amit gyóntatáskor nekem mond a gyóntató, az számomra ugyan nem gyónási titok, de szigorúan magánügy és nem tartozik senkire.
Kegyeletes, komoly ember sohasem mondja el másnak, amit neki gyónás közben a gyóntató mondott.
Mikor a gyóntató ideges, vagy mérges, ne vegyük lelkünkre, hanem inkább szánjuk, s a miatta támadt kellemetlen érzéseket ajánljuk föl bűneinkért penitenciának.

Halottakkal szemben

Haláleset alkalmával első kötelesség: megnyugodni Isten intézkedésében.
A halál tényével nincs vége mindennek!
A kegyetlen halál által elszakadni valakitől természetesen fáj, de ha hozzáveszem az örökéletet, az élő Úr Istent, és a föltámadást, fájdalommal alábbhagy.
A keresztény szeme a sír száján keresztül nem a szűk és sötét sírverembe réved, hanem az örökélet gazdag és végtelen tájaira tekint.

A lélekharang vékony hangja minden élő kereszténytől imasegítséget kér az elhunytak számára.

Imádkozzunk a holtakért, amikor csak tehetjük.

A halottainkért szóló gyászmisén áldoznunk is illik.

„Halotti szentség” nincs, hanem csupán „nagy betegek szentségei” vannak.

A gyászjelentés szövegét kinyomatás előtt jó, ha fölülbíraltatjuk gyóntatónkkal.

A halottnak fontosabb az ima, mint a koszorú.

Bármily nagy is a fájdalomunk, ne zokogjunk hangosan, és ne rendezzünk szívet tépő jeleneteket, mikor valakit temetünk.

A temetési menetben ne beszéljünk, hanem inkább imádkozzunk az elhunytért.

Temetéskor kerüljük a fitogtatott pompát.

Temetéssel találkozva emeljük meg a kalapunkat, s adjuk meg a tiszteletet.

Az elhunytól lehetőleg ne beszéljünk semmi rosszat, de magasztalnunk sem kell őt az igazság rovására.

A temető szent hely: „Isten szántóföldje”.

Hangos beszéd, nevetgélés, komolytalan társalkodás sohasem fér össze a temető szentségével.

Elhunytjaink sírját tartsuk szépen rendben.

A temetőben nem szabad szemetelni.

A temetői lopás szentségtörés-jellegű.

A síremlék-állíttatás nem egyszer csupán versengés, vagy hivalkodás.

Minden síremléken lenni kell keresztnek.

Mielőtt a síremléket megvennők, kérjük ki előbb egy papnak a tanácsát.

Legyen a síremlék komoly és vallásos jellegű.

A holttestet csókolgatni veszélyes és ízléstelen túlzás.

Az elhunyt kezébe pénzt adni babona.

A halottasháznál vigadozni pogány szokás.

A szellemidézés katolikusok számára szigorúan büntetendő, veszedelmes babona.

A halotthamvasztás kegyeletlen és félpogány tüntetés az Egyház ellen.

Halottak estéjén szép a gyertyagyújtás, de csak akkor ér valamit, ha imádkozunk is az elhunyt lelkéért.

Imádkozásunkhoz

Mikor imádkozom, egészen az Úr elé képzelem magamat.

Legyen az én imádságom beszélgetés Istenemmel.

Ha kérek valamit imámmal, máris nyugodjam meg az Isten akaratán.

Ne csak mindig kérjünk; amikor kell, tudjunk hálálkodni is; de próbáljunk minden mellékszempont nélkül csendes imádatot is adni az Úrnak.

Ne mondjunk mindig csak szöveg-imádságot, tanuljunk meg saját gondolatainkkal is imádkozni.

Az elmélkedés a leggyümölcsözőbb imádság.

Elméledés révén gyarapszik igazán a keresztény lélek.

Gyakran, és ha lehet, rendszeresen végezzünk elmélkedést.

Elméledés elején kérjem a Szentlélek segítségét.

Úgy elmélkedjem, amint jobban esik: állva, ülve, sétálva, térdelve, otthon, templomban, szabadban, – mindegy.

Olvassak el valahonnan egy-egy hit-erkölcsi igazságot, azután egyenkint feleljek ezekre a kérdésekre:

Csakugyan így van ez?
Hogyan lehet ez így?
Miért igaz ez?
Mi szól mellette?
Mi közöm nekem hozzá?
Mit kíván ez tőlem?
Hogyan vélekedtem eddig róla?
Hogyan leszek vele ezután?
Az imádkozó külseje összeszedett legyen.
Imádkoznom csakis tiszteletről tanúskodó testtartással illő.
Az áhítat külsőleg is látszódjék meg rajtam.
Fekve imádkozni nem nagyon illendő.
Térdelés ideje alatt legyen hátul a két sarkam összetéve.
Csak fél térddel térdelni nem illő.
A keresztvetésem ne „légyhajtás” legyen.
Szabályosan tegyem össze kezemet.
Összetett két kezünk természetes tartásban legyen mellünk előtt.
A jobb hüvelykujjunk keresztjeze a balt fölülről.
Kézösszetevéskor a többi ujjunkat nyújtjuk ki, és zárjuk pontosan egymáshoz.
Szabályosan összetett kezünk két tenyere pontosan fődje egymást.
Magánimádságot szabad összekulcsolt kezekkel is végezni.
Reggeli és esti imánk soha el ne maradjon.
A reggeli imádságot könnyű elfelejteni, legjobb tehát valamely teendőnkhez fűzni, vagy templomlátogatással kapcsolatban végezni.
Reggeli, déli és esti harangszóra el ne felejtsem az Úrangyalát elmondani.
Ha megkondul a harang, a férfiak emeljenek kalapot, a nők pedig szépen vessenek keresztet, mert ez így van rendjén.
Étkezések mellől az asztali áldást nem lehet elhagyni hálátlanság nélkül.
Saját otthonunkban az evés előtti és utáni imát mesterkélttség nélkül, együtt végezhetjük.
Mikor imádságom másnak szemet szúrna, vagy vallásunkat miatta gúnyolódás érné: észrevétlenül, csak lélekben imádkozom.
Egyszer-egyszer azokról is emlékezzem meg imámban, akikért valószínű, hogy senki sem imádkozik.
Jó, ha átgondolom néha: kikért is vagyok köteles imádkozni.
Szeressem a keresztutat végezni.
Bizalommal imádkozzunk Jézus Szent Szívéhez.
A szentolvasót is gyakran imádkozzuk.

Kereszteléskor

Keresztelés a családban annyiszor lehessen, amennyiszor azt az Úr Isten akarja!
Keresztnévként valamelyik szent nevét válasszuk.
Akinek nevét viselem, az a védőszentem.
Mindenkinek legyen keresztapja, keresztanyja.
Keresztszülőnek csak katolikust hívhatunk.
Akinek a házassága egyházilag nincsen rendben, keresztszülő sem lehet.
A keresztszülők felelősek keresztgyermekük lelki fejlődéséért.
Katolikus ember másvallásúaknál nem lehet keresztszülő.

A kereszteléssel a születés után legfőljebb 8–10 napot várjunk; de legjobb: mihelyt lehet, halogatás nélkül.

A keresztelés előtt érdeklődjük meg, hogy mikor keresztelnek.

Ha beteg a gyermek, egy percet se várjunk a kereszteléssel.

A keresztelést lehetőleg ne bizzuk idegenekre.

Hacsak lehet, a keresztszülők tartsák a keresztelendőt a keresztvíz alá.

A kereszteléshez nézzünk utána a szertartási feleletek szövegének is.

A keresztelő pap kérdéseire hallhatóan, érthetően kell felelni.

Ha haldoklik a kisgyerek, tiszta vízzel, s az Atya-Fiú-Szentlélek nevében az keresztelje meg gyorsan, aki éppen éri.

Hacsak lehet, ne a szülő szolgáltassa ki a szükségkeresztséget.

A szükségkeresztelést is lehetőleg tanúk előtt végezzük.

A szükségkeresztelést, mihelyt lehet, azonnal jelentsük a plébánián.

Keresztelő alkalmával szép ajándék egy kis keresztelőingecske.

Negyven nap múltával az újszülött édesanyja áldassa meg magát gyermekével együtt.

Körmeneten

A körmenet az egyik legszebb, nyílt hitvallás.

Körmenetkor pontosan engedelmeskednünk kell a rendezőknek.

Körmeneten beszélgetni csúnya tiszteletlenség.

Ne integessünk ki a körmenetből az út szélén állók felé, ne beszéljünk oda és ne köszöngessünk föltűnően.

Ha körmenet közben szentséges áldás van, iparkodjunk letérdelni.

Sárba, vízbe, piszokba nem kell letérdelni.

Igyekezzünk megőrizni a közös éneklés egyöntetűségét.

Ügyeljünk, hogy a menet ne szakadjon meg miattunk.

Másvallásúak közt

A polgári életben békésen férjünk meg a másvallásúakkal, de katolikus Egyházunk érdekeire mégis legyünk tekintettel.

Katolikus vallással bántóan ne kérkedjem, de legyek rá büszke és valljam meg bátran, ha kell.

Másvallásúaknak füle hallatára különösen ne beszéljünk egyházi hibákról.

Öntudatos katolikus nem tűrheti el, hogy a jelenlétében akár az Egyházat, akár a papságot bántalmazzák

„Nem számít a vallás, csak becsületesek legyünk.” Krisztus csak egyetlen egyházhajót ácsolt, mely a siralomvölgyéből átszállít az örökhaza partjaira; aki nem akar rászállni, lehet másképp akármilyen, – lemarad!

Nem hatalmazott föl senki, hogy az Egyház nevében vallási vitát rendezzek.

Ha máshitú személyek vitára akarnának kényszeríteni, határozott formában térjek ki előle.

Ne vegyem lelkemre, hogy az én esetleges hiányos értesültségem miatt látszólag az Egyház igaza valljon kudarcot.

Ha jól meg tudok felelni a szóban forgó kérdésre, – feleljek.

A máshitú vitatkozóknak rendesen kedvezőbb a helyzetük, mert csak egyszerűen tagadniok kell a katolikus igazságot.

Társaságban máshitűek vallásáról mi se szóljunk gúnyosan, kegyeletlenül, vagy sértően.

Ha valamely máshitű kijelentést nem tudnék megoldani, kérdezzem meg gyónásomkor, hogy mi rá a felelet.

Nyugodt lehetek, mert nincs olyan vallási nehézség, melyre kielégítő megoldás ne volna. Vallási nehézségemre minél előbb keressem a megoldást.

Misehallgatási- imádság- és böjtkötelezettségünkkel ne szégyelljük magunkat esetleges gúnyos megjegyzések ellenére se.

Ha másvallásúak előtt sem szégyenlek eleget tenni vallásom parancsainak, ezzel csak becsülést szerzek az Anyaszentegyháznak s önmagamnak.

A hitemre veszedelmes társaságot kerüljem.

Akik nem hajlandók vallásomat tiszteletben tartani, azok közé ne menjek.

Nyilvánosság előtt

Föltűnésre pályázó vallásgyakorlatok beteg lelkületről tesznek tanúságot.

Keresztvetésünk az utcán minél kisebb feltűnéssel történjék, nehogy kihívjuk vele a máshitűek gúnyját.

Templom előtt elhaladva, fölösleges térdet hajtani a nyílt utcán.

Mikor zárva van a templom, nagyon feltűnő, ha valaki a lépcsőkön térdelve mégis mindenáron ájtatoskodik.

Ha esetleg észreveszem, hogy a szembejövő pap Oltáriszentséget visz valamelyik nagybeteghez, míg mellettem elhalad, ne szégyelljek letérdelni.

Mikor papot köszöntünk az utcán, ne vessünk keresztet, ne verjük a mellünket, és ne hajtsunk térdet.

Utcán, villamoson papot látva, ne kezdjük mindjárt harsogva emlegeti, hogy katolikusok vagyunk és milyen vallásosak! – csak azért, hogy a pap hallja.

Az út mentén fölállított kereszt vagy szentszobor előtt ugyanúgy tisztelgünk, mint a templom előtt.

Épületek falára, vagy kirakatba kitett szentképek és szobrok előtt nem kell tiszteletet nyilvánítani.

Olvasmányainkhoz

Katolikus családba ne engedjünk be más világnézetű és sokszor romboló sajtótermékeket.

Katolikus ember katolikus lapokat olvasson.

Járassunk vallásos jellegű folyóiratokat.

Legyen könyvtárunkban néhány vallásos mű: lelkiolvasmányok.

Gyermekeink részére szerezzünk jó, katolikus ifjúsági-könyveket.

A szentek élete minden családtag részére épületes olvasmány.

Legyen a házuknál katolikus kiadású Szentírás is.

Szentírásfordítást csak egyháziilag jóváhagyott és jegyzetekkel ellátott kiadásban szabad olvasnunk.

A nem katolikus, vagy jegyzet nélküli, magyar nyelvű Szentírás-kiadást katolikusoknak olvasni szigorúan tilos.

Erkölcstelen kifogásolható olvasmányok gyermeknevelő keresztény családban sem tűrhetők.

Az egyházi könyvtálatom, vagy „index” korántsem szégyellni való gyámkodás, hanem halhatatlan lelkünk óvása a megmérgeződéstől.

Indexes könyvet engedély nélkül olvasni: súlyos bűn.

Indexre tett könyvet nem tarthatok magamnál és külön engedély nélkül nem olvashatok.

Ha tanulmányaim során indexes könyvet kell olvasnom, gyóntatómon keresztül kérek rá engedélyt.

A név szerint megbélyegzett és hitet, erkölcsöt különösképpen támadó indexes könyveket engedély nélkül olvasni kiközösítéssel jár.

Kölcsönkapott könyvet megtartani lopásnak számít.

Öltözködésünkhöz

Jó keresztény ember öltözködésében a finom egyszerűség az uralkodó.

A gondozatlan és szennyes külső ellentétben áll az evangéliumi szellemmel.

Épp a komoly vallásosság senkitől sem követel ápolatlanságot, vagy elhanyagoltságot.

A kikentség-kifentség nem keresztény stílus.

A keresztény divat nem hanyagolhatja el a krisztusi erkölcs követelményeit.

Merészen kivágott, túlságosan szűk, föltűnően rövid, vagy igen átlátszó női öltözettel csak botránkoztatni és rontani lehet.

Papokkal szemben

Nagyon tiszteljem a papi méltóságot.

Az igazi pap maga is megrendülve tekint krisztusi hatalmára.

Ha papot vagy szerzetest hív az Isten családunkból, adjuk őket oda szívesen az Úrnak és érezzük ezt részéről nagy kitüntetésnek.

Papot köszönteni Krisztust megbecsülni.

Felnőttnek is jól áll, ha köszönti Krisztus papját.

Krisztus szolgájával találkozni, csak áldást és szerencsét hozhat az emberekre.

Pappal találkozni s megfogni a gombot: selejtes emberek csúfondáros babonája.

Papra megjegyzést tenni, polgári szemmel nézve is jogtalan és ízléstelen.

Legyen elv számomra: Isten szolgájáról, vagy csak jót, vagy semmit.

Papjainkat inkább védjük, mint szapuljuk.

Igen sok papi hiba és botrány csupán a gyanakvó agyakban létezik, minden alap nélkül.

Ha papokról rosszat hallok, először is az jusson eszembe: ki mint él, úgy ítéel.

Ha tényleg volna alapja a mendemondának, inkább takargassuk, mintsem hogy hirdessük, hiszen Egyházunk emberi sebeiről van szó.

Aki papi hibákat szellőztet, az illető papon nem javít, a maga és mások lelkén viszont mindig rombol.

Ha pap tenne helytelent, az neki magának baj; ha meg is ütközném rajta pillanatra, jól tudom, hogy ez nekem nem lehet szabadságlevél semmiféle rosszra.

Mi a pápa? – Szent Péter utódja, az Anyaszentegyház feje.

Mi a bíboros? – A pápa kormányzó és tanácsadó testületének tagja, de nem föltétlenül püspök is egyúttal.

Mi a primás és patriarcha? – Főérsek.

Mi az érsek? – Főpüspök.

Mi a püspök? – Az apostolok teljhatalmú utódja, valamelyik egyházmegye papi fejedelme.

Mi a kanonok? – A püspök udvari tanácsának tagja.

Mi az esperes? – Főplébános.

Mi a plébános? – Egy-egy plébánia vezetőpapja és atyja.

Mi a helyi lelkész? – Önállóan működő pap, de még nem plébános.

Mi a káplán? – Segédlelkész.

Prépost, prelátus, apát, pápai kamarás, pápai káplán, stb. – ezek kitüntető címek, megkülönböztető jelvényekkel, néha javadalmakkal is egybekötve.
 A püspök alá rendelt egyházmegyei papságot világi papoknak hívjuk.
 Mik a szerzetespapok? – Saját előljárók alatt egyes szerzetes házakban közös életet folytatnak; egyben fogadalmat tesznek szegénységre, tisztaságra, engedelmességre, esetleg valamiféle külön föladataira is.
 Legtöbb szerzetes keresztneve helyett szerzetesi nevet választ.
 Aki kispapokat oktat valamely hittudományszakra, az teológiai tanár.
 Aki középiskolában tanítja a hittant, az hittanár.
 Aki elemiben tanítja a hittant, az hitoktató.
 Magasabb rangú főpapoknál a „főtisztelendő” elé oda szokás írni: nagyságos, vagy méltóságos; kit-kit ahogy illet.
 Nálunk a főlisztelt papot főtisztelendőnek szokás címezni.

Plébánián

Mindig azzal a tudattal lépjük át a plébánia küszöbét, hogy lelkünk pásztoraihoz, nem pedig idegen és rideg hivatalnokokhoz jövünk.
 A plébánia területén a megfelelő köszöntés: Dicsértessék Jézus Krisztus!
 Ügyes-bajos dolgainkat hivatalos órák alatt intézzük a plébánián.
 Haldoklóhoz a papot éjjel-nappal hívhatom.
 Súlyos betegünkhöz, amennyiben nem kell félni hirtelen rosszabbodástól, lehetőleg nappal hívjuk a papot.
 Ne akarjunk minden apróságot föltétlenül személyesen plébánosunkkal intézni.
 Az esküvőt, keresztelést, misemondatást, temetést idejében jelentsük a plébánia-hivatalban.
 A plébánián szívesen adnak jótanácsot is.
 A plébániahivatalban ne fölényeskedjünk, és ne hangoskodjunk.
 Lakhelyváltoztatás esetén új plébánosunknál is tegyük tiszteletünket.

Prédikációkor

A prédikáció által a Szentlélek akar hozzám beszélni.
 Rendszeresen hallgassunk prédikációt is.
 A szentbeszéd-hallgatás kizárólag a mi lelkünk érdeke.
 Minden szentbeszédben található, ha akarunk, legalább egy nekünk szóló mondatot.
 A prédikációtól való húzódozást saját érdekemben győzzem le magamban.
 Nálam ne a szónok személye számítson.
 Nem való a szentbeszédre bólogatva helyeselni, s főként hangos szóval nem.
 Hallható nevetés az Isten házában soha sincsen megengedve.
 Míg a szentbeszéd tart, maradjak a helyemen.
 Prédikáció alatt ne köhécseljünk, és ne köszörüljük a torkunkat.
 Ne egyebet csináljak, a szentbeszédet hallgassam!
 Figyelmetlenségünkkel ne zavarjunk másokat.
 Aki több hónapon át sem hallgat szentbeszédet, alig menthető a mulasztás bűnétől.
 Ha évekig egyáltalán nem hallgatnék szentbeszédet, féltő, hogy súlyos bünt vennék a lelkemre.

Sekrestyében

Nem illik a sekrestyébe az ajtónyíláson át belesni.

A sekretye szent hely, hangos szónak, nevetésnek, tréfálkozó megjegyzésnek nincsen benne helye.

A sekretye nem alkalmas arra, hogy ott társalogjunk.

A sekrestyébe csak akkor menjünk be, ha tényleg van valami elintéznivalónk.

Ha a sekrestyébe lépek, nekem kell köszönnöm Jézus Krisztus nevével.

Elintéznivalómmal ne az imádkozó, vagy éppen öltözködő papokat zavarjam, hanem forduljak vele a sekrestyéshez.

Hacsak lehet, a templomba ne a sekretyén át menjek.

Ne a sekrestyében hallgassuk a szentmisét.

Önhatalmúlag semmit se vigyünk ki a sekrestyéből.

Ha valami zavart, vagy rendeznivalót látok a templomban, ne restelljek beszólni a sekrestyésnek.

Ha valaki rosszul lenne, vízárt, székért, telefonért, eligazításért forduljunk a sekrestyéshez.

Ha meglátunk valamely templomban felejtett dolgot, ne hagyjuk ott gazdátlanul, adjuk be a sekrestyébe.

Ne hagyjunk ott semmit a templomban, akkor nem fog elveszni!

Ha nem kerül meg a templomban felejtett dolgom, csak magamra nehezteljek, ne a sekrestyésre.

Esküvőkor, kereszteléskor, temetéssel kapcsolatban illik valamit adni a sekrestyésnek is.

Szegényekkel szemben

Csak olyan gyűjtőnek adjak, ki pecsétes írással tudja magát igazolni.

Ha nincs miből adnom az egyletekből küldött gyűjtőknek, legalább keresztényileg legyenek kedves hozzájuk.

Mindenkor készek legyünk alamizsnát adni.

Utcán kéregetőnek csak akkor adjunk, ha nyomorék, vagy elaggott.

Egy falatka ételt ne sajnáljunk a szegénytől.

Az alamizsnát mindig az Úr Jézus nevében adjuk.

Az igazán szegényekben Jézus Krisztust lássuk.

Túlzott jószívűségünkötől ne engedjük elhomályosítani keresztényi okosságunkat.

Adományainkat vagy a karitás központnak, vagy egyéb szegénygondozó egyesületnek juttassuk.

Az elnyűtt ruhaneműeket és egyéb öltözéki kellékeket ne engedjük heverni, hanem juttassuk el a szegényeknek.

Az utcán kéregetők keresetten szívre ható, körmönfont meséinek be ne dőlünk.

Szentáldozáskor

A gyakori szentáldozás igen nagy kedvezmény; ha tehetem, éljek vele.

Egy-egy jó gyónás után többször is áldozhatunk, amíg ebben halálos bűn meg nem akadályoz.

Igen hosszú időn át ne áldozzam gyónás nélkül.

Milyen gyakran áldozhatom, a gyóntatóm mondja meg.

Ha tehetem, legalább is minden nagy ünnepen áldozzam.

Egy napon csak egyszer szabad áldozni!
Szentáldozásom reggelén különleges gonddal mossam ki a számat.
Ha netalán szájöblítés közben leszalad egy kevés víz a torkomon, attól még áldozhatom, mert erre az esetre külön engedély van.
Ha feledékenységéből akár csak egy falat ételt, vagy egy korty italt is lenyeltünk, áldozáshoz aznap nem járulhatunk!
Szabad áldoznom, ha nem is tudtam elvégezni még az elégtételt.
Az áldozáshoz alapos készüléttel járuljunk.
Áldozáskor jövet-menet tegyük szépen össze a kezünket.
Az áldozáshoz menet s attól távozóban, míg kint van a Szentség, hacsak módom van rá, kettős térdet hajtok.
Áldozáshoz járulóban különösen legyenek a többiek iránt figyelmes és gondos.
Ne várossam meg az áldoztató papot.
A szentáldozáshoz úgy induljak, hogy még idejében odajussak.
Szentáldozás előtt és közvetlenül utána fölösleges és veszélyes keresztet vetni magunkra.
Az áldoztatótálcát vízszintesen tartjuk.
Az áldoztatótálcát az állunk alatt tartjuk, de ne érintsük hozzá.
Mikor már ott térdelünk, s várjuk a szentostyát, ne szájjal imádkozzunk, nehogy veszélyeztessük az Oltáriszentséget.
A szentostya vételéhez jól nyissuk ki szánkat.
Ne mulasszam el nyelvemet az ajkamig nyújtani.
Fölsleges a nyelvünket egészen kiölni.
Szentáldozás közben emeljük föl jól az arcunkat.
Míg a szentostyát várjuk, zárjuk le a szemhéjunkat.
Nyugodtan várjuk meg, míg a szentostyát a nyelvünkre helyezik.
Ne kapjunk a szánkkal a szentostya után.
Ügyeljünk, hogy a pap keze ne érjen a szánkhoz.
Vigyázzunk, hogy ne leheljünk rá a pap kezére.
Ha megkaptuk a szentostyát, szép lassan és óvatosan húzzuk be a nyelvünket.
Áldozásunk után hamarosan keljünk föl, s adjuk át a helyünket másoknak.
Áldozástól távozóban süssük le a szemünket, s magunkba mélyedve, imádkozva menjünk.
Szentáldozás után ne feledkezzünk el hálát adni.
Szentáldozásom után jó ideig ne feledjem, hogy Krisztust hordozom!
Ha testületek áldoznak, ne bontsam meg soraikat; utánuk áldozzam.
Ha seb van a számon, vagy az arcomon, a többiek miatt egyelőre tartózkodnom kell az áldozástól.
Ha templomba mennek a nők, ne tegyenek a szájukra pirosítót; főleg szentáldozáshoz ne!
Míg áldozni megyünk, fölügyelet nélkül ne hagyjunk helyünkön semmit, amit gonosz kezek elemelhetnének.
Ha nem akarunk áldozni, ne térdeljünk a rácshoz áldoztatás idején.
Mikor valóságos módon nem áldozhatunk, végezzünk lelkiáldozást.
Lelkiáldozást így végzek: vágyó szóval hívogatom az Úr Jézust lelkembe, s élő, meleg szeretetben egygé forrok Vele.

Szentmisen

Egy szentmise minden áldozatot megér.
Misehallgatásból sohasem elég!
Szentmisehallgatás nélkül nem ünnep az ünnep.

Legszebb, ha az egész család együtt megy a szentmisére.

Ha Krisztusnak nincs messze az égtől az oltárig, énnekem sem lehet messze, otthontól a templomig.

Kirándulás nem jogosít misemulasztásra!

A szentmishallgatás parancsa nyaralás közben sem szünetel!

Ha ünnepnap kirándulunk, a kirándulási tervet úgy állítsuk össze, hogy útközben valahol szentmisét is hallgathassunk.

A vasárnapi szentmisét sem előtte, sem utána nem lehet hétköznapon letudni, vagy pótolni.

A rádió nem „szentmisét”, hanem csak éneket, zenét, legfőljebb prédikációt tud közvetíteni.

Ha egy kicsit ráeszmélünk, mit jelent egy „szentmise”, hétköznap is csak kényszerből fogjuk elmulasztani.

„Én nem járok templomba, de becsületesebb vagyok, mint a templomjárók.” Maga a templombajárás nem tesz talán szentté, de igazán becsületes csak az olyan ember, ki Istennek is megadja azt, ami az Istené.

„Én a szabad természetben bensőségesebben tudom imádni az Istent.” – Viszont az Anyaszentegyház Krisztustól nyert hatalmával saját érdekünkben a templomba rendel!

Sokan hajtogatják: „Én magamban sokkal jobban tudok imádkozni”. Ezt nem tiltja nekem senki, de ünnepnap a szentmisén mégis ott kell lennem.

Legalább évente párszor plébánia-templomunk nagymiséjére is jussunk el, ha lehet.

Vegyem tudomásul, hogy vasárnap-ünnepnap a plébánosom értem és enyéimért ajánlja föl szentmiséjét.

Nagy ünnepek másodnapján szentmisét csupán ajánlatos hallgatni.

Szűz Mária-ünnep csak kettő van kötelező: Nagy Boldogasszony ünnepe augusztusban, Szeplőtelen Fogantatás decemberben.

A jó katolikus ember külön szeretetből, ősi buzgósággal iparkodik megtartani minden piros betűs Mária-ünnepet.

Melyik igaz magyar ember tudná azt megállni, hogy Szent István napján ne menjen templomba?!

Amikor csak tehetem, hétköznapon is merítek a szentmise erőforrásából.

Úgy illő, hogy mi várjunk a mise kezdésére néhány percet.

Misekezdetről elkésni, csúnya illetlenség, sőt egy kicsit bűn is.

Ha a följajánlástól elkéstünk, vagy még áldozás előtt eltávoztunk volna, új misét kell hallgatnunk.

Mindig ajánljam föl valakiért, valamiért misehallgatásomat.

Egy időben több szentmisét is lehet hallgatni.

Ne mást imádkozzam, a miséhez kapcsolódó imádságot végezzek.

Éljem át a szentmisét: tekintsek oda és kérdezzem magamban: miért is teszi ezt most így a pap?

Ha nem tudom, mi miért történik a misemondó oltárnál, nézzek utána.

Miseshallgatáshoz lehetőleg misekönyvet használjunk magyar fordításban.

A miseszöveget magyar nyelven pár fillérért megkaphatjuk kis füzet alakban is.

Amikor a népet szenteltvízzel hintik, vagy megtömjénezik, föl kell állni.

Dominus vobiscum-ra, Orate frates-re keresztet vetni fölösleges.

Lehetőleg annál az oltárnál foglaljak helyet, amelyikről a szentmisét hallgatom.

A szentmise előtt legalább bánattal tisztítsam meg lelkemet, vagy ha kell, gyónjak meg.

Mikor a miséző az oltárhoz vonul, vagy attól távozik, tisztelettudóan álljunk föl.

Az evangéliumkor használt hármassal jobb hüvelykujjam hegyével (de nem a körmével) rajzolom a homlokomra, ajkamra és szívemre.

Hárompapos misében csak az énekelt evangéliumra kell fölállni, s nem, mikor azt a pap előbb csendesen olvassa.

Aki bír, térdeljen Sanctus-tól az áldoztatás végéig, mert tulajdonképpen így van rendjén.
Úrfelmutatásra és az áldozásra, amíg csak meg bírom tenni, le kell szépen térdelnem.
Az Úr Jézus testét-vérét azért mutatják föl, hogy reátekintsek.
Kétezer esztendő, üdvös, szép szokás: ha misét hallgatok, áldozom is rajta.
Utolsó áldáskor térdre ereszkedem és keresztet vetek.
Várjuk meg a misevégi imádságot is.
Nem a mise hosszú, de az áhítatom rövid!
Buzgóságomra jellemző: milyen gyakran mondatok szentmisét.
„Imádkozik a pap, ha jól megfizetik”: ez a mondat csupán másvallású csúfolódás, melynek néha, sajnos, fölületes katolikus is bedől.
A misepénz részint áldozathozatal, részint egy kis gondoskodás az egyháziakról, de semmiképpen sem „ára” a szentmisének.
Az oltár nem automata, mondván: bedobom a misepénzt, kiesik az eredmény.
Minden pap szentmiséje ugyanannyit ér.
Nem lényeges, milyen színben mondják szentmisémet.
Az énekes és csendes szentmise csak külső pompában különbözik egymástól.
Egyszer-egyszer menjek el rorátéra is.
Az éjféli szentmise: áldozatos tisztelgés a kicsi Jézus előtt.
Tekintsem a ministrálást kitüntetett szolgálatnak.
Vigyázzunk, a szentmise nem divatbemutató!
Szentmisehallgatáshoz semmiképp sem illő a feltűnő sportöltözék, különösen nők számára.

Szórakozás közben

Igazán örülni csak tiszta lélekkel lehet.
A tiszta öröm, mint életföltétel, nem ellenkezik az evangéliummal.
A keresztény emberen üdülés közben is meglássék a krisztusi mérséklet és fegyelem.
Katolikus embert szórakozásában is szabályozza néhány szociális szempont.
Táncolni is lehet jókedvvel és mégis tisztességesen.
A szórakozásom sohase fajuljon ünneprontássá.
Szórakozásomat jó előre úgy irányítom, hogy a másnapi kötelességeken csorba ne essék.
A túlságos eszem-izsom, dínom-dánom katolikushoz nem méltó.
Szórakozásom alatt sem felejtetem a komoly, krisztusi szavakat: „Jaj annak, aki által botrány jó!”
Ne engedjünk közelünkbe kétértelmű, vagy mocskos beszédet.
Ne keltsük rosszhírünket a szeszes italokban való mértéktelenséggel.
Komoly összegekre menő szerencsejáték a katolikus komolysággal és felelősséggel nem egyeztethető össze.
Katolikus ember kétes hírű helyekre nem teszi be a lábát.
Selejtes filmekkel, színházi darabokkal nem szennyezem be magam.
Mielőtt egy darabot megnézek, előbb elolvasom kritikáját.
Ha nincs kéznél írásbeli kritika, kérjek élőszóval a gyóntatószékben.

Társaságban

Pihenőidőnk nagy részét otthonunkban töltsük.
Kell emberek közé járnunk, de ne váljunk a társaság rabjává.
A jó keresztény ember hozzátartozóival együtt jár el társaságba.

Magatartásomban, viselkedésemben nem tűnök meg olyat, ami a krisztusi elvekkel meg nem fér.

A nem keresztényies, és a gyöngé erkölcsi alapokon nyugvó társasági szokásokat elkerülöm!
Komoly katolikus ember a társaság becsülését sohasem léhasággal, hanem erkölcsi komolysággal igyekszik kivívni.

Az erkölcsi komolyság egyáltalán nem zárja ki a mosolygós jókedvet.

Társaságban ne tartsunk erkölcsi prédikációkat, mert ezzel többet ártanánk, mint használnánk.

Ne vegyünk föl ájtatoskodó, keneteskedő beszédmodot.

Társaságban se szégyelljük, hogy katolikusok vagyunk.

Külső mindig méltó legyen katolikus mivoltomhoz.

Sohase tűrjük, hogy valaki vallásunkat becsmérelje.

Vallási vitákat ne kényszerítsünk ki, de alkalom adtán mondjuk meg a magunk véleményét.

Katolikus számára elvből tilos a párbaj!

Nálunk a párbajozásért kiközösítés jár.

A lovagiasság nem a párbajnál kezdődik, ha nem ott, hogy mások iránt minden körülmények között tisztelettel viseltetem, és sértésre sohasem ragadtatom magamat.

Katolikus ember párbajsegédséget nem vállalhat el.

Párbajbonyodalmakban az én szerepem csak az lehet, hogy a feleket igyekszem jobb belátásra bírni és kibékíteni egymással.

Ha nem adok rá alkalmat, párbaj-ügyem sohasem lesz.

Katolikus nőre csöppet sem dicsőség, hanem inkább súlyos erkölcsi vereség, ha a férfiakat párbajba sodorja.

Templomban

A templomban szemtől-szemben vagyok a fölséges Úr Istennel!

A templomhoz közeledve idejében hagyjuk abba beszélgetésünket.

A templom környékén sohse hangoskodjunk.

Templom közelében dohányozni nem való.

Katolikus templom előtt minden katolikus fiú, ifjú, és férfi emeljen kalapot.

A nők a templom előtt vessenek keresztet.

Férfinak a templom előtt nem kell keresztet vetnie.

Templomba lépésünk előtt töröljük meg a lábunkat.

Csapóajtós bejáratnál az utánunk jövőkre is gondoljunk.

Templomba lépéskor hintsük meg magunkat szenteltvízzel, s csak azután hajtsunk térdet.

Elég, ha az ujjunk hegye ér a szenteltvízbe.

Míg egészségem engedi, földig hajtok térdet.

A biccentés nem térdhajtás!

Az egyes-térdhajtást jobbtérddel kell végezni.

Az egyes-térdhajtás egyenes tartással és főhajtás nélkül menjen végbe.

A keresztvetés nem tartozik hozzá a térdhajtáshoz.

Térdet hajtunk csupán a szentséges oltár előtt kell.

Az Oltáriszentség ott van, ahol az örökmécses ég.

Kített Oltáriszentségnek kettős térdhajtás jár.

A kettős-térdhajtást szabályosan így végezzük: kezek összetéve, jobb térdet a földig, ballal mellé, mély főhajtás, majd fölkelés.

Térdelésből a fölkelést ballábbal kell kezdeni.

A templomba érve: első az Oltáriszentség, s csak azután a szentek!

Ne álljuk el teljesen a templom bejáratát.
A templomi tömegben kellő kímélettel haladjunk előre.
Tolakodásunkkal ne zavarjuk meg a többi hívő áhítatát.
Az Isten házában lábujjhegyen járjunk!
Ne csoszogjunk, ne kopogjunk, mikor a templomban járunk.
A templomban se álljuk el az utat.
Csoportos vonulásokkor ne törtessek előre, várjam meg a soromat.
Ha nincsen rá szükség, a templomban ne járkáljunk egyik helyről a másikra.
A férfiak a lecke-, a nők az evangéliumoldalra foglaljanak helyet.
Közös istentiszteleten ne foglaljuk el a padok szélét.
A fenntartott helyekre ne telepedjünk le.
Gyerek miatt ne álljon a felnőtt.
Öregeknek, betegeknek adjunk ülőhelyet.
A templomi padban egyenes tartással és tiszteletteljesen kell ülni.
A templom főhajójában úgy kell viselkednünk, ahogyan azt a főoltárnál éppen folyó szertartás megkívánja tőlünk.
Ha tehetem, vegyek részt a közös éneklésben is.
A közös éneklés a legszebb imádság!
Szeressem és tanuljam a napjainkban följújtott, torzulásaiktól megtisztított, ősi, magyar szent-énekeket.
Ének közben gondoljunk a szöveg tartalmára is.
Ne siessünk előre, de ne is maradjunk el a közös imában és énekben.
A közös imából s a közös éneklésből ne harsogjon ki a hangunk.
A templomba lehetőleg vigyünk magunkkal imakönyvet is.
Csak az a jó imakönyv, melyen ott olvasható az egyházi jóváhagyás.
Ne ájtatoskodjunk föltűnően: ne boruljunk se a földre, se a padra; kezünket ne terjesztgessük; ne verjük folyton mellünket; ne csúszunk a térdünkön; ne csókolgassuk a templom földjét; nehogy azt gondolják rólunk, hogy csak színészkedünk.
Ha miséznek az oltárnál, semmiképpen sem illő, hogy lépcsőjére térdeljünk magánimádságra.
Ne ájtatoskodjunk hallhatóan, suttogva, vagy sziszegve.
Imádkozás közben ne hajtsuk félre fejünket, ne fordítsuk ki szemünket, ne sóhajtsunk nagyokat.
Hideg kövön ne térdeljünk órák hosszat.
Az olvasónkra aggatott érmekkel ne csilingeljünk.
Az olvasót ne akasszuk a nyakunkba.
Más vidékek szokásait tisztelettel nézzük a magunk templomában is.
Alkalmazkodjunk a helyi szokásokhoz.
A templomba csak tisztességes öltözetben léphetünk.
Ha tehetjük, ünnepnapra öltünk ünneplő ruhát.
Ám jó a templomban viseltes ruha is, csak tiszta és rendes legyen.
Mélyen kivágott, túlságosan rövid, vagy ujjatlan női ruha nem való templomba.
A hajunkat otthon hozzuk rendbe!
A templomban kivételesen sem használhatunk tükröt.
A templom áhítatához nem illik a festett arc!
Ha valamelyik ismerősöm, vagy följebbvalóm köszöntése elől sehogyan sem tudok kitérni az Isten házában, ezt legföljebb fegyelmezett főhajtással tehetem.
A templomban beszélgetni nem szabad!
Templomban ne tekintgessünk jobbra-balra.
Templomban ne nézegessünk, és ne mosolyogjunk senkire.
A templomban se oszlophoz, se falhoz, se bútorokhoz ne dőljünk.

Ne ásítsunk bele a templomi csendbe.

A templom zugaiban a firkálások és a bekarcolások tiszteletlenségről és fegyelmetlenségről tanúskodnak.

A piacról jövet csipogó csirkékkel, hápogó kacsákkal, hacsak egy mód van rá, ne menjünk a templomba.

Kutya az Isten házába nem teheti be a lábát!

Templomunk költségeihez szívesen járuljunk hozzá.

Templomi perselybe hivalkodás nélkül minél kisebb zajjal, minél nagyobb adományt igyekezzünk tenni.

Ha tehetjük, küldjünk virágot is a templomba.

A szertartás vége előtt ne osonjunk ki a templomból.

Zarándoklatokon

Vigyázat, a zarándoklat nem kirándulás!

A zarándoklat tagjaihoz fegyelmezett, imádságos magatartás illik.

Nevetgélés, hangoskodás, világias társalkodás a zarándokokhoz nem méltó.

Zarándoklat alatt az étkezések idejét kivéve, férfiak a férfiakkal, nők a nőkkel legyenek.

A frissítők hajhászása, a gyakori étkezések, a vendéglőbe való betéretegetések kellemetlenül ütköznek ki a zarándoklat kereteiből.

A zarándoklat vezetőinek és a rendezőknek könnyen és békésen engedelmeskedjünk.